

Oponentský posudek diplomové práce

Název práce: Dějiny školy v Buděticích

Autor práce: ing. Veronika Týrová

Studijní program: Pedagogika volného času

Posudek vypracoval: Adam Mackerle

Datum: 16. 8. 2023

Diplomová práce ing. Veroniky Týrové splňuje po formální stránce všechny náležitosti diplomové práce.

Struktura práce je zřetelná odpovídá tématu: autorka prochází jednotlivá dějinná období od vzniku školy až po její uzavření a představuje vždy celkový dějinný kontext a události spjaté se školou. Překvapující je jistá nedůslednost v dělení kapitol; v kap. 3.1 – 3.4 vždy začíná dějinným kontextem, aby následně představila události školní, od 3.5 to činí obráceně, přičemž chybí samostatná (formálně vydělaná) podkapitola 3.5.2 o dějinách školy. Ne zcela jasné je i kritérium dělení času na periody: proč jsou přelomovým rokem roky 1900 nebo 1950?

Vážnější nedostatek spočívá v nedostatečném provázání světových a národních dějinných událostí, dějin školy a informací obsažených ve školní kronice, která je hlavním pramenem této práce. Události popisované v kontextu obecných dějin nemají často nic společného se školou. Typickým příkladem je kap. 3.2.1, kde autorka popisuje politickou situaci a existenci mladočechů a staročechů, aniž by jakkoli poukázala na vliv této situace na školu. Vystává otázka, proč ze všech světových a národních událostí vybrala právě tento aspekt. Totéž je patrné i v dalších kapitolách – některé vybrané události měly přímý či nepřímý vliv na dění ve škole (a autorka to i zmíní), mnohé však nikoli. Na druhou stranu na s. 21 hovoří v kontextu dějin školy o španělské chřipce, která byla významnou celosvětovou událostí, ovšem v rámci dějinného přehledu ji vůbec nezmínila.

Stejně jako autorka dostatečně nerozlišuje relevanci informací, které uvádí v dějinných kontextech, a nevztahuje je důsledně k dějinám školy, přebírá i mnohé informace ze školní kroniky, které ilustrují názor autora zápisu na politické a světové dění, aniž by se nějak týkaly školy. I v relativně dobře napsané kapitole 3.4.2, kde jsou události častěji propojeny s děním ve škole, se nacházejí celé odstavce, které se školy netýkají a vybočují z tématu práce. Autorka tak vedle sebe staví tři oblasti: dějinný přehled, dějiny školy a zápisy z kroniky, aniž by mezi nimi hledala nějaký vztah či propojení. Tomu odpovídají i použité zdroje: pro obecné dějiny dva tituly (Randák a Čapka), pro dějiny školy školní kroniky, kronika Budětic a případně Smitkovy Dějiny Budětic; chybí jakákoli literatura k dílčím tématům, která nejsou prohlubována. Tam, kde školní kronika uvádí potenciálně zajímavé informace, autorka tento potenciál nevyužívá a další informace

nedohledává¹ a omezuje se na to, co jí poskytly základní zdroje (tj. kronika školy a kronika obce). Tomuto dojmu z práce odpovídá i vyjadřování autorky – je nezřídka tendenční a nekritické.² Práce se tak jeví do značné míry jako kompilát zmíněných čtyř zdrojů bez pokusu o jejich hlubší propojení.

Práce je psána v kontextu studijního programu Pedagogika volného času, a tedy by bylo možné očekávat nějaký pedagogický zájem autorky. Ovšem nejen že práce není důsledně zaměřena na dějiny školy a do značné míry nesourodě mísí zmíněné oblasti, ale v práci chybí i důkladnější reflexe pedagogické stránky dějin školy. Až v samotném závěru, v posledních odstavcích, autorka zmíní vztah ke studovanému programu, ovšem to, co v daných třech odstavcích (s. 50–51) píše, není závěrem práce, nýbrž obecným povídáním o tom, jak by měla práce mimoškolního pedagoga vypadat – opět zcela bez vztahu k diplomové práci.

Po jazykové stránce je srozumitelná a čtivá, byť trpí občasnými stylistickými a gramatickými nesrovnalostmi.³

Celkový dojem z práce je rozpačitý. Na jednu stranu autorka přehledně zpracovává zadané téma za využití nevydaných pramenů a zasazuje je do dějinného kontextu. Na druhou stranu je patrná nekritičnost, nedůslednost, nedostatek opravdového zájmu o téma a jeho hlubšího promýšlení, a to jak ohledně zjištěných informací samotných, tak ohledně vztahu mezi informacemi navzájem či ohledně vztahu ke studovanému programu. Práce je rozhodně obhajitelná, na druhou stranu rozhodně není výborná; proto navrhuji hodnocení 2–3 v závislosti na obhajobě.

Adam Mackerle

¹ Např. na s. 13 jsou zmíněny „služby Boží“ (na jiných místech s malým „b“), aniž je řečeno, co to je. Jaký byl obsah „Hospodářského kurzu“ na s. 14? Z hlediska zaměření práce a oboru je to jistě zajímavá otázka. Proti čemu se očkovalo na s. 14? V jakém kontextu máme chápat „stěhování dětí bez rodičů“ na téže straně? O jakou „obecní výstrahu“ šlo na s. 16? Současně s Husovou slavností se slavila slavnost Komenského (s. 21), nebo Žižkova (s. 22)? Autorka na s. 29 píše, že „další osudy těchto studentů v kronikách nejsou uvedeny“, ale pátrala po nich? Jestliže nejsou důležité, proč je zmiňuje? Kolik mouky je 12,145 q (s. 34)? Jaké jsou „pochopitelné důvody“ na s. 35? V odborné práci by se taková tvrzení neměla vyskytovat.

² Srov. např. negativní hodnocení komunistického školství na s. 9. Je-li slavení narozenin Stalina či výročí úmrtí Lenina „ideologické“, není snad takové i slavení narozenin Masaryka či Beneše? (s. 36) Autorka píše, že válečná kronika z let 1940–1945 není „objektivní“; znamená to, že kronika psaná před ní a po ní objektivní je?

³ Viz např. vedlejší věty bez vět hlavních: „Což se projevilo...“ na s. 9; „Přičemž učitel Hrubý...“ na s. 17; „Čímž prý škola...“ na s. 17; „Do níž byl popis...“ na s. 28; dále špatné pádové a předložkové vazby na s. 10: „kdy o ní bylo zmíněno...“; na s. 11: „rozšíření bylo prodlouženo na pozdější dobu“; na s. 15 „Díky odvodům na frontu musely být na jejich místech zaměstnány ženy“ – není jasné, na místech koho, nehledě na užití předložky „díky“ v negativním kontextu; na s. 17: „nereflektovala na potřeby školy“; na s. 18: „Samostatnému vzniku“ místo „samotnému“; „samostatného ČSR“ místo „samostatné“; na s. 18 není jasné, o čem je řeč ve větě „že existovala z jejich vůle“ a jak je to myšleno; na s. 19: „Nejhorší situace bylo...“; jak nedostatek uhlí a chřipková epidemie dokazují vlastenectví učitelů na s. 21? Na s. 33: „ve kterém je zaneseno i o tom“.